

PADDESTOELEN EN PLANTEN

Planten en Paddenstoelen

De flora is verrassend uitgebreid. Er komen ongeveer 220 soorten voor, waarvan er 10 op de Rode Lijst staan. Dit is veel voor een dergelijk klein gebied. De soorten zijn kenmerkend voor droog voedselarm milieu. De kleur geel overheerst, met vlasbekjes en het Jacobskruiskruid en Sint-Janskruid. Maar ook is het zachte rose te vinden van de reigersbek en het paars van distels en knooppkruid. Ook zijn er op de baan paddenstoelen te bewonderen, bijvoorbeeld de vliegenzwam en soms een reuzenzwam. Permanent zijn er de "balkonnetjes" van de berkenzwammen te vinden.

Jacobskruiskruid, niet goed voor de lever

Het Jacobskruiskruid is een stevige plant die in de zomer de holes geel kleurt. De bloemen lijken op de knopjes van het boerenwormkruid, maar die hebben geen krans van kroonblaadjes. De plant is populair bij insecten. Ze smullen van de nectar, het stuifmeel of eten de bladeren. De rupsen van de Jacobsvlinder leven alleen op deze plant. Ze zijn zwartgeel gestreept, net als Vitesse. De plant is giftig voor mens en (zoog)dier. Het gif grijpt aan op de lever. Als een paard het binnen krijgt leidt dit tot de dood. In de wei herkennen koeien de plant wel, maar in hooi is dat niet mogelijk. Ons hooi wordt dus niet aan boeren verkocht. De Vitesserupsen slaan de gifstoffen op en zijn daarmee onetbaar voor vijanden. Ook schapen hebben er geen last van.

Sint Janskruid

Op de baan kun je niet om het Sint Janskruid heen. Het lijkt op het Jacobskruiskruid. De bouw is ijler en de bloemetjes hebben een stralende krans van gele meeldraden. De bloei start rond Sint Jansfeest op 24 juni. Hij hoort bij de hersthooifamilie (Hypericum). De soort is al lang in bekend als geneeskrachtige plant, vooral als antidepressivum.

Vlasbekje

Het gele Vlasbekje heeft in het Engels de mooie naam Butter and Eggs. Op de baan vind je ze in het gras van de rough. Bijvoorbeeld langs het pad tussen hole 12 en 13. De Engelse naam is toepasselijk. Maar dat geldt ook voor de Nederlandse, want zijn smalle blaadjes lijken sterk op die van vlas. Vroeger heette hij Vlasleeuwenbek. De bloemen blijven gesloten en hommels en bijen moeten de bloem openbreken om bij de nectar te komen. De plant werd gebruikt als laxerend of urineafdrijvend middel.

Knooppkruid

Het Knooppkruid heeft trotse paarse bloemen. Hij staat meestal in de rechter rough van hole 11, een beetje in de schaduw van de grote eiken. De bloem van het knooppkruid bestaat uit een opvallende knop of knoop met daarop de slanke lange bloembladen.

Reigersbek

Het kleine roze plantje dat op de droge plekken staat is de Reigersbek. De naam komt van de opvallende, snavelvorige zaaddoos. De plant is onopvallend, maar met zijn fijne bloemetjes kan hij hele roze tapijtjes in de rough maken.

Grasklokje

Het Grasklokje groeit en bloeit rechts van hole 5 aan de bosrand. De helderblauwe bloemen knikken elegant naar beneden. Ze groeien graag op zandgrond. Het grasklokje gaat zowel in Nederland in aantal achteruit door de sterke bemesting waardoor grassen bevoordeeld worden. Ook bij ons heeft hij het moeilijk in het welige gras.

Wespenorchis

De enige orchidee op de baan is de breedbladige Wespenorchis. Het is een flinke plant met donkergroene bladeren en een lange bloemstengel. Er komen tientallen bloemen aan, met een prachtige tekening. Deze orchidee is een bijzondere, maar wel een van de meest algemene orchideeën. Hij houdt van arme grond en bosachtig gebied. Orchideeëenzaad is fijn als stof, en verwaait eenvoudig. Het duurt een tijd voordat uit dat fijne zaad de wortelknol is gevormd. Bij de green van hole 16 en onder de dennen van hole 13 staan enkele planten, precies in een GUR gebiedje.

Vliegenzwam

De Vliegenzwam is de ultieme paddestoel, zoals een kind hem tekent. De witte stippen zijn restanten van het omhulsel toen hij uit de grond omhoog kwam. Ze groeien meestal vlakbij bomen, vooral bij berken. De rechterkant van hole 18 is een geliefde plek voor vliegenzwammen. Ze zijn giftig, maar minder dan veel mensen denken. De Lappen gebruikten deze paddestoel al heel lang bij hun rituelen vanwege de hallucinerende werking.

Berkenzwam

Met een slice beland je op hole 9 bij de totempalen. Dat zijn berken bezet met berkenzwammen. Die hangen als sierlijke balkons, Gaudi is er niets bij. Ze worden erg hard. Het zijn buisjeszwammen en dat is aan de onderkant te zien. De schimmel is parasitair en heeft meestal de berk ook om zeep gebracht. Vroeger gebruikte men ze als vloeiblok en de as als bloedstelpend middel. De 5300 jaar oude ijsmummie Ötzi had gedroogde berkenzwam bij zich, vermoedelijk om het als tandel te gebruiken.

Rendiermos

Het Rendiermos tussen hole 9 en 10 is een korstmoss. Ze lijken wel op een rendiergewei. Het is een symbiose van een schimmel en een alg. De algen maken het voor de schimmel mogelijk om onder voedselarme omstandigheden te leven. Ze halen hun energie uit de fotosynthese en de schimmel betreft mineralen uit de ondergrond. Op de plaatsen waar rendiermos groeit, is de verschraving wel bereikt.